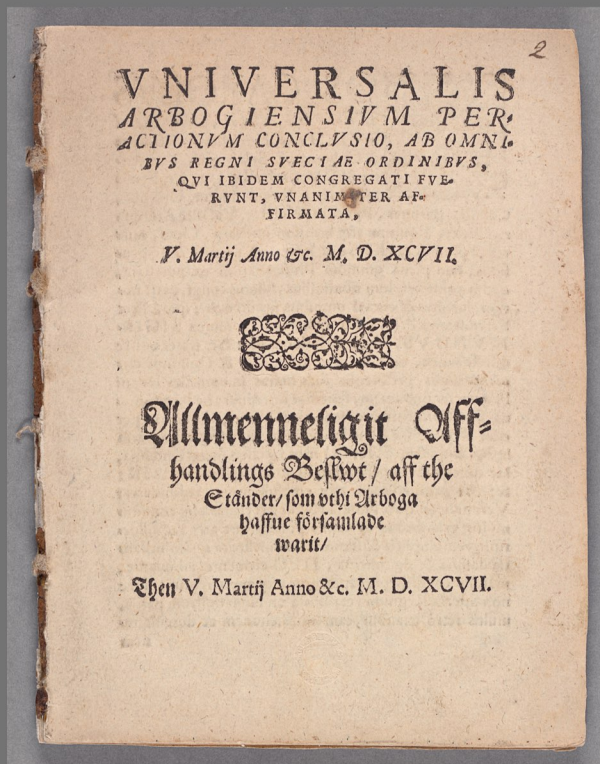

Unversalis Arbogiensivm peractionvm conclsvisio, ab ...

SOT // Kungl. förordningar / 2. saml.

Tillkomstår 1597
Digitaliserad år 2016

2
VNIVERSALIS
ARBOGIENSIVM PER
ACTIONVM CONCLUSIO, AB OMNI-
BUS REGNI SVEDIAE ORDINIBVS,
QVI IBIDEM CONGREGATI FVE-
RVNT, VNANIMITER AF-
FIRMATA,

V. Martij Anno &c. M. D. XCVII.

Allmanneligit Aff-
handlings Beslwt / aff the
Etänder / som vthi Arboga
hassue församlade
varit /

Ethen V. Martij Anno &c. M. D. XCVII.

NOS CAROLVS

DEI GRATIA, REGNI
SVECIAE Hereditarius Princeps
& Gubernator, Sudermanniae, Neris-
tiae & Vermelandiae Dux &c. Et nos
infra scripti Regni Sueciae Ordines,
Comites, Barones, Episcopi, Nobiles, Vasalli, Armige-
ri, Clerici, Equitum atq; militum officiarij, Ciues, milia-
tes & promiscua plebs, qui hisce in Comitijis Arbogensi-
sibus, tam plena omnium Prouinciarum ex potestate,
quam priuatis solum nominibus, fuimus congregati; no-
tum facimus & coram omnibus profitemur; quod licet
Serenissimus Princeps ac Dominus, Dominus SIGIS-
MUNDVS, Sueciae & Poloniae Rex &c. frater noster
dilectissimus, omniumq; nostrum Rex & Dominus cle-
mentissimus, per Regias suas literas in omnibus Regni
Prouincijs publicatas, seueriter interdixit, ne haec Comi-
tia siue Conuentum quisquam inuiferet, existimans per
eum Regiae Suae Maiestatis eminentiam atq; dignitatem
laedi. Siquidem S: R: M: in ea fortassis fuerat sententia,
hic quicquam iri pertractatum aliud, quam quod ad R:
S: M: prosperitatem atq; emolumentum redundaret:
Veruntamen quia summa Regni necessitas atq; conditio
multis grauissimis de causis postularunt atq; requisie-
runt, vt multiplicia & summa, tam inchoata quam instans
tia damna & detrimenta, DEO clementer adiuuante,
maturis consilijs praecauerentur atq; auerterentur; Nec
non Sueciae Regnum, carissima omnium nostrum patria,
multis retrò aetatibus, eam iurisdictionem ac dominatio-
nem

W **A** Carl medh
W **A** **N** **A** **D** **E** / Sweriges

Rijkes Arthurstie och Föreständere/
Hertigh til Sudermanneland / Nericke och Vermeland / etc.
Och wij effterstriffne Rijksens Ständer / Gressuer / Friher-
ter / Biscoper / Adel / Friborne / Prälsismän / Clerkerij /
Krigzbesalningymän / aff Ryttere och Knechter / Borgerckap /
menige Krigzfolk / och Almoga / som i thenne Rijtzdagh här
i Arboga haffue warit församblade / både Fullmechtige aff alle
Landzänder / såsom ock elliest på wåre egne wågne / etc. Gore
wetterligt / och här medh för allom bekenne: At ändoch then
Stormechtigeste Högborne Furste och Herre / Her **S** /
G **J** **E** **M** **A** **D** **E** / Konung til Sverige och Polen / etc.
wår Elskelige kære Herbroder och Allernädigeste Konung och
Herre / haffuer egenom sine Konunglige bress / som til alle
Ständer i Landzänderne här wthi Rijket wthgångne äre / låtes
affuarligen förbiude / at man thenne Rijtzdagh och Sam-
qwembd icke besökie skulle / förmeenendes sådant skulle skee hög-
bemålte Kong: **M** **a** **e** **s** **t** **a** **t** **s** **h** **ö** **g** **h** **e** **e** **t** **o** **c** **h** **m** **y** **n** **d** **i** **g** **h** **e** **e** **t** **f** **ö** **r** **n** **å** **r** / **m** **e** **d** **h** **a** **n** **H** : **K** : **M** : til äwentyrs haffuer warit i then mening /
at här något annat skulle handlet bliffue / än thet **H** : **K** : **M** :
skulle lände til wälferd och gode. Men allthensfund Rijksens
hoge tarff och lägenheet för många wichtige orsaker / krafft och
tilsagde haffuer / Rijksens mångfallige och hoge påbegynte och
tilfundende skade och förderff / egenom Gudz nådige tilhielp och
tidige råd / til at förekomme och affwende: Och Sweriges
Rijke alles wåre kære Sådhermesland / haffuer wthaff ålder haffit

nem, hominum memoriam excedentem, sibi reſeruarit, vt
Regis vices obtinentes, ſimul quoties opus ita fuerat, &
Regni neceſſitas non aliter admiferat, poteſtatem atq; au-
ſtoritatem obtinuerint Comitia celebrandi, atq; vniuerſos
Regni Status conuocandi, quemadmodum diuerſis
in hoc Regno temporibus fuiſſe factitatum liquidò pot. ſt
demonſtrari. Quapropter & nos vniuerſi Ordines adduc-
ti ſumus, vt ſecundum præfati Illuſtriſſimi Principis Do-
mini noſtri clementiſſimi petitionem & cohortationem,
hunc Conuentum inuiſeremus, præſertim cum in literis
indictionis, perſpicuè eſſet ſignificatum, quid Illuſtriſſi-
mum Principem ad conuocandum permouiffet. Neq; ta-
men id hac à nobis intentione eſt commiſſum, vt noſtro
hoc facto, S: R: M: aliquam ad iram excitaremus,
quod neq; idcirco iure poteris euenire; ſed vt S: R: M:
& Regni commodum velut modo eſt prædictum, ponder-
raremus & deliberaremus. Quemadmodum verò pro-
prijs perſonis ad hunc Conuentum nos contulimus; ita
vniuerſi atq; ſinguli tum libentiſſimè videramus tum cer-
tiſſimè ſperaueramus atq; expectaueramus, ex Regni Sen-
natoribus plures hic comparituros, cum ex ipſorum ordi-
ne tantum vnus hunc Conuentum inuiſerit. Etenim ubi
de incumbentiſſimis Regni neceſſitatibus quicquam ſuffi-
ciens, ratum & firmum eſt conſultandum atq; concluden-
dum; ibi cum reliquorum Ordinum, tum in primis Regni
conſiliariorum præſentia requiritur. Illud verò cum non
contigerit; ſed eorum pleriq; non ſolum non hunc Con-
uentum adierint; verum de eo ſint proteſtati, quam iuſtâ
excusatione, ipſi comprobent. Neq; nobis ſit dubium,
quin ut aliquas ipſi arbitrantur ſeſe afferre rationes, cur ad
hunc

thet vhrminnes Rättigheet och Herligheet förbehållit / at
the som i Konungens stadh haffue satte och förordnade wa-
rio / haffue haffte mache och myndigheet / när så haffuer bes-
hoff giordz / och för Rijsens tarff icke anners haffuer skee
kunnet / til at hålle Herredagh / och kallet menlige Ständer
ne tillsammans / effter somt nogsampt bewisses kan på årskil-
telige tijdher här i Rijsen skeet ware. Ther före haffue wij
samlige Ständer varit förorsakede effter Högborne Juris-
tics vår nådige Herres begären och förmaning / thenne
Samqvembd at besöke / helst medhan vthi för: de vthskriff-
ning til thette Wöthe klarligen haffuer varit tillenne giff-
uit / hwadh H: S: N: ther til förorsaket haffuer. Doch
haffue wij icke sådane giordt i then meening / at wij ther
medh weele vpwäckte H: R: M: til någon wrede / hwil-
ket ock therföre icke rettmäteligen skee kan / vthan H: R:
M: s och Rijsens gagn och bästa i så måtte / til at öffuers
wäge och betänckie / som för: vt år. Och såsom wij för våre
Personer haffue of hijt til thette Wöthe begiffuit / Så hade
wij sampt och synnerligen gärne seet / såsom ock wisseligen
förmodet och förwentet / at flere vthaff Rijsens Rådth hade
mått kommit här tilstådes / ther nw alleenest En aff them
thette Wöthe besökt haffuer. En ther som skal om Rijsens
anliggende tarff något fulkombligte gult och stadigt rådhlös
och besworet / ther äghe aff alle Ständer / och iw förnäm-
ligen Rijsens Rådth tilstådes ware. Men effter thet nw icke
sket är / vthan måst alle aff them haffue icke allene thette
Wöthe intet besökt / vthan sigh ther öffuer beswäret / medh
hwadh rättmätig orsak må aff them bewijst warde. Och
twissler man intet / at såsom them synes haffue ther skäl til /
at the icke haffue sigh hijt begiffuit / altså när man noge

hunc Conuentum non deuenierint; Ita accuratius Regni
necessitates & conditiones expendenti, facili obuium erit,
bonas & sufficientes esse rationes, quæ nos ad comparand
um permouerint. Cumq; vrgens Regni necessitas, &
tâm præsentia quam ingruentia incommoda, vel singulor
rum Status & conditio non admiserint, vt incertum, pro
cul ab hinc existentium, aduentum, præstolaremur; multò
minus vt negotijs non expeditis ab inuicem secederemus,
sed necessarium potius esset, vt siquidem conuenerimus,
itidem vt fideles Sueci & fidi subditi, nostras viles quidem,
sed maturas, diligentes atq; beneuolas de grauib; Regni
negotijs sententias aperiremus. Ne tamen quisquàm ha
beat, quod de nobis conqueratur, vel sinistram aliquam
de nobis hic congregatis opinionem concipiat; sed omnia
legitimè ac competenter procedant, hisce declaratum atq;
exceptum volumus: Primum, nequaquàm nobis esse præ
meditatum, quicquàm hic pertractare, quod vel Christian
næ nostræ Religioni, vel erga S: R: M: fidei aduersetur
vel patriæ nostræ carissimæ aliquo sit futurum detrimen
to; multò minus discordiam, ciuiles tumultus vel sangui
nis profusionem aliquam ex sese progeniturum; verum
multò potius animatos esse ea decernere, quæ diuinam
gloriam, veram Religionem, nec non erga S: R: M: dilec
tissimum nostrum fratrem, omniumq; nostrum clementiss:
Regem & Dominum, fidelitatem sunt confirmatura &
adauctura.

Deindè nobis non esse constitutum, quicquàm in hoc
Conuentu noui approbare vel concludere, sed illud tant
um, quod si qui iam absunt, communiter nobiscum & nos
vnà cum illis antea concludimus, subscripsimus atq; consi
signauis

anseer Kristusens nödige tarff och lägenheet/ warder man wäl
besinnende/ at gode och fulkommelige skäl äre / hwilke oss
haffue bewekt til at hys tilstådes komme / och effter Kristus
sens anliggende nödh och närwarendes och tilstundande skade
/ heller oss hwars och eens lägenheet och wilkor icke til-
stådie/ at man effter them långt ifrånwarendes och swiffuel-
achtiges tilkompst/ här skulle förwente / mykit mindre / at
man/saken outhrettet/hådhan skulle åstillas/vthan fast helo-
ter aff nödden är/ at medhan wij nu hys komne äre / som
rettrådige Swenske Män/och trogne hulle vnderfater/giff-
ue wårt ringe doch tidige/flitige och wälmeente betänckende
vthi Kristusens anliggende saker tilkenne. Och på thet at nå-
gen sig icke här vthöfuer skal haffue til at beklage, eller nå-
gen arg mening om någon oss som här tilstådes äre / fats-
te, vthan at alt laghligen och tilböriligen må tilgå/ wil man
här medh haffue oss förklaret och förbehållit/at wij icke nå-
get tänckie at förhandle/ som wår Christelige Religion/wär
troheet emoot K: M: kan ware emoot / heller wårt Fä-
dernesland til någon skade/ fast mindre thet som oenigheet/
eller inbördes vplöp och blodz vthgiutelse kunne oss sigh fö-
de/vthan mykit heller äre wij tillsinnes thet til at förhandle/
som Gudz ähre / then sanne Religionen / sampt wår retts-
rödigheet emoot H: K: M: wår Elskelige käre Herbroder
och alles wåre nådigeste Konung/ styrck och förmeere kan.

Thernåst äre wit icke förtänckte / något nytt i thette
Möthe bewilt och beslute / vthan thet som the nu här frän-
warendes äre/ tilförent sompiligen medh oss och wij medh
them beslute / vnderstriffuit och förseglat haffue / hwilket
ett

gnauimus, quodq; inuiolabiliter seruandum & in effectum
est perducendum, si modò dicta & honestas, literæ & sig-
gilla, iuramenta & pacta quicquam valere & alicuius mos-
menti esse debent; & si nobis est animus, DEI gloriam, ve-
ram Religionem, leges & constitutiones, & communem
Regni utilitatem fouere atq; promouere, deniq; si pro-
cuiusq; statu singuli competentibus conditionibus, hones-
sto nomine, & bona conscientia, in hoc mundo, perfrui,
eaq; retinere desideramus. Quamobrem de subsequentibus
articulis, in hunc modum, hoc tempore consentimus &
conuenimus, vt sequitur:

Primò, cum nulli sit dubium, quin omnes mixtæ Res-
ligiones DEO displiceant, & ad animarum discrimen, per-
secutiones, mutua odia & discordiam sunt perniciosæ. Et
quidem, per DEI gratiam, intercedente tam beatæ & lau-
dabilis memoriæ Gostauæ eminenti & deuota sollicitudine,
quam pia parentum nostrorum diligentia, ex hac carissis-
sima nostra patria, omne erroneum dogma sit extirpatum,
atq; in eorum locum, vera, Christiana, verbo diuino fun-
data, & cum purâ incorruptaq; Augustanâ Confessione
conformis Religio sit erecta, quæ deinceps etiam excelsa
Illustriss: Principis Caroli procuratione, ante annos qua-
tuor, in Vpsaliensi Consilio, per Christianum fœdus, est
restaurata, quod quidem ab omnibus Regni Ordinibus,
paucis inquietis personis exceptis, spontaneo affectu est
approbatum, subscriptum atq; subsignatum, quod etiam
perro in S: R: M: fratris nostri dilectiss: omniumq; no-
strum Regis & Domini clementiss: coronatione, princî-
paliter Illustriss: Principis, dehinc reliquorum Ordinum
laudabili consensu & concordia, à S: R: M: est assicura-
tum,

och här obräkligen hålles och efterkommes / så frampt
ord och ähre / breff och segel / Sedh och lyffte gälle och ach-
tede warde skole / och så frampt man tillsinnes är / Gudz ähre
och then sanne Gudz tjensten / sampt Lagh och Rätt och
menige Rijsfens bästa fremmie och befordre / och hwar i sit
stånd / tilbörliche welkor och ährligit nampt och ett gott sam-
wett / här vthi werldenne niwte och behålle wil. Haffue
förthenksuld of om efterföljende Puncter på thenne tijdh
således samsatt och förenet / som här efter följer :

Til thet Förste / effter intet twissuel är / at alle bes-
mångde Religioner / äre Gudhi mishagelige / och til män-
ges siälwåde och förfölielse / inbyrdes agg och eenigheet
skadelige / och här i vårt kære Sådhernesland (thes Gudhi
stee loff) förmedelst saligh och högläfligh ihugkommelse
Konung **GÖSTAFS** höge gudelige omwårdnuct / så wäl
som wære kære Sådheres osparde flijt / all wilfarende läre är
vthrotat / och en sann Christeligh och i Gudz ord grundat
Religion är igen vprettet worden / som medh then reene och
oförfalskede Augzburgiske Confession offuer eens kommer /
hwilket ock sedhan egenom högbr:te Högborne Furstes Her-
tigh **CHARLES** höge förfordring för fyre åhr förlidne / vthi
Upsala Concilio ett Christeligt Förbund vprettet / thet
som ock aff alle Rijsfens Ständer (någre så orolige Per-
soner vndantagendes) wälwilligen är samtyckt / vnderstreff-
uet och förseglet wordit / och sedhan vthi högbr:te **K: M: S**
wår Allernådigeste Herres Eröning förnemligen egenom
H: F: N: så och andre Rijsfens Ständers berömmelige
samdrechi och eenigheet / aff **H: K: M:** fullkommeligen
är wordet försäkret / Och på thet sidste vthi Suderlöpingz

tum, & deniq; in Comitijis Sudercopensibus decenter est
declaratum. Itaq; iam vt olim vnanimiter promittimus
atq; pollicemur, nos DEO clementer auxiliante, in hac res
cepta purâ doctrinâ constanter & firmiter permansuros,
neq; assensuros vel permissuros, vt iuxta hanc, alterius cui
uscunq; Religionis exercitium, vsq; iam hoc in Regno res
cipiatur vel admittatur, (exempto S: R: M: fratris nos
stri dilectis: omniumq; nostrum Regis & Domini pro
prio Sacello, cum S: R: M: intra Regnum fuerit con
stituta) nihil respicientes quicquid hoc ipsâ de causâ, ex ad
uerso fuerit attentatum. Et si contra communem eiusmodi
consensum, propriâq; manus subscriptionem atq; subs
criptionem, quidam occultè vel apertè transgredi agereq;
presumerint, illos pro perfidis, manus & sigilla seruare
nolentibus, meritò reputabimus, à quibus personis omnes
ingenui & honesti & possunt & debent sibi precauere.

Secundò, ne S: R: M: frater noster carissimus,
omniumq; nostrum Rex & Dominus clementissimus, vbi
iam concipiat dubitationem de securitate & fidelitate,
quam nos Regni Ordines S: R: M: in Regia eius coro
natione communiter polliciti & pacti sumus, & qua secun
dum erectam hæreditariæ successionis vnionem, mascul
is Regum & Principum hæredibus obligati & astricti su
mus, quemadmodum facillè intelligimus, nos apud S: R:
M: fratrem nostrum cariss: nostrum Dominum & Re
gem clementis: à quibusdam turbulentis hominibus, Re
gniq; perditoribus, præter vllam causam esse delatos. Ideoq;
iam non secus quàm prius promittimus nosq; obligamus,
vt hætenus diuino auxilio iuramentum & stipulationem
S: R: M: præstitam, inuiolatè seruauimus: Ita in postea
rum

cum iisdem constanter & firmiter insistemus, neq̄ recedemus vel dimouebimur ab ijs, quæ in hereditaria successione vnione, vel in beata & laudabilis memoriae GOSTA VI Regis testamento, vel quæ in postremis eiusdem GOSTA VI Regis Comitij Anno LX. Stockholmia celebratis, vel deniq̄ exacto iam anno Sudercopiae conclusa sunt & confirmata. Nequaquam dubitantes, quin S: R: M: vicissim seruatora sit, quod S: R: M: vniuersis Regni Ordinibus in Regia sua coronatione, verbis, iuramento & pactis promisit & asseuerauit.

Tertio, ponderauimus atq̄ perpendimus, quod cum intellexerimus Sudercopenses Constitutiones varijs modis violari, & à quibusdam paratipendi; Multos insuper esse, qui hactenus in eis non consenserunt, vel nobiscum & reliquis cum Ordinibus consentire voluerunt; Nonnulli peruersè eas sunt interpretati, vnde variæ in Regno distractiones & discordiæ sunt exortæ; Adhæc percepimus S: R: M: ea quæ illic sunt pertractata & conclusa valde displicere; Nos verò cum nihil in ijs depræhendamus, quod in Reg: Maiest: iuramento & assecuratione & reliquis antecedentibus actis, non sit fundatum, & quod non sit verituti declaratio & aditus quidam illud exequendi, quod iurando & stipulationibus, literis & sigillis antea est determinatum; quod insuper etiam ad tranquillam R: M: conscientiam, Regiamq̄ excelsam laudem & magnum gubernationis lenimen non pertineat; quod deniq̄ ad Regni Sueciæ felicitatem non sit pernecessarium. Quocircacum ab omnibus Regni Suetici Ordinibus, maturis consilijs, hæ constitutiones sint comprobatae, & cum antegressi transactionibus congruant, vt modò est ostensum: Ideò pollicemur

affagde haffue/ och här effter stabeligen och faste bliffue thet
widh/ och icke tråde eller wiste ifrån thet som vthi Arfför-
eningen/ salig och högläffligh Konung **GÖSEAS** Tes-
tamente/ och thet sidste Riiksdagh högb:re Konung **Gö-**
staf holt i Stockholm/ Anno &c. LX. Och för ete åhr förs-
ledit vthi Suderköping stadfest och beslwtet bleff/ orwiffians-
des/ at **H: R: M:** thet emooe warder hållendes hwadh **H:
R: M:** of och alle Riikens Ständer vthi sin Konungli-
ge Cröning/ medh ord/ Sedh och lyffte löffuet och försäkret
haffuer.

Til thet Tridie/ så haffue wij öffuerwäget och be-
tänckt / at effter man förnimmer / thet Suderköpingz Be-
slwt i många måtte öffuerträdt warder/ och aff en part fast-
ringe hållet / många äre ock ännu som thet icke samtycke
haffue/ eller ock medh of och the andre Ständer thet vthi-
nan haffue welet eens warit/ en part thet och wrångwiffli-
gen vthtydt / theregenom myken splijt och oenigheet sigh i
Riiket förorsaket haffuer : Så förnimmer man ock / at hög-
bemälte Kong: Maieft: fast mishager hwadh som thet är
handlet och beslwtet : Men allthensfund wij intet kunne
thet vthinnan befinne / som på **R: M: s** Sedh och försä-
kring sampt andre föregångne Affhandlingar icke grundat
är/ Och är som een förklaring och ingång at ställe i werket
hwadh som medh Sedh och lyffte / breff och segel/ tilförende
är vthlaffuet bleffuet/ ländar ock til högb:re Kong: Maieft:
rolige samwet och Konunglige höge berömmelse/ sampt my-
ken lisse vthi Regeringen/ är ock til Sveriges Riikes wälferd
aldeles högnödigt. Hwarföré effter sådant aff alle Swe-
riges Riikes Ständer/ medh tidigt råd samtyckt är : Så
löffue wij förthenksuld / at wij samme Beslwt vthi alle sine

pollicemur, nos prædictas constitutiones cum omnibus earum Articulis approburos & illis constanter adhæsurus, neq; vlllo pacto ab ijs desecturos, absq; eorum respectu quicumq; sint contra protestaturi vel dicturi; sed vnanimiter auxiliaturos vt inuiolatè obseruentur, atq; in effectum perducantur. Sed de spontaneâ contributione, ad Regni debita persoluenda Sudercopiæ tàm communiter asseuerata, quam nonnulli expenderant, nonnulli per inopiam hæctenus expendere nequuerant, in hunc modum est assensum & affirmatum, vt cum R: M: Regijs suis ad omnes Prouinciâs literis clementer expetierit, vt Ordines in Illustrissimæ Principis ANNAE ex Regno dotem contribuunt, Idcirco qui non tantum erogarunt, quantum Sudercopiæ est sancitum, illi quando facultates & conditiones ipsorum sinent, residuum posthac expendent, Reliqui verò qui integrum contulerunt, ab vltiori ad hanc dotem collatione sint liberi & immunes, atq; in horum locum, ex Regni Senatorum consilijs & Ordinum assensu, tolerabilia Regno media inueniantur, tàm ad dotem hanc redimendam, quàm ad reliquum, quod personæ Principes à Regno habent iure exigendum.

Quartò, cum Reg: Maiest: dilectiss: nostri fratris & Regis atq; Domini nostri clementiss: præsentia, hoc in Regno, tali præsertim tempore maximoperè requiratur; tàm ad exortas intra Regnum ordinis perturbationes sedandas & auertendas, tàm ad Regnum hoc hæreditarium, iuxta iuramenti & cautionis suæ tenorem, Regia sua præsentia regendum atq; gubernandum. Ideoq; nobis necessarium est visum, vt auctoritate atq; dignitate spectabilis Legatio ad Sac: Reg: Maiest: primo quoquo tempore

Puneter gille och ther widh stadelligen bliffue / och ther ifrån
ingelunde affwiste weele / oanset hwem ther emoot protestes
re eller säne wil / och samhelligen förhielpe til at thet skal os
ryggeligen hållet och effterkommet warde. Och om then
hielp som i för:de Suderköping betaket war / til Rijskens
gäldz affbetalning / hwilken en part vthgiorde / och en deel
här til för theres oförmögenheet skuld / icke haffue hafft råd
til at vthgiffue / är nu således samtyckt och betaket / at eff
ter R: M: vthi sin Konungzlige breff til alle Landzänder
begärer / at Ständerne wele hielp til then Högborne Fröken
M: M: S: ecc. Brudeskatt här aff Rijsket / at förthen skuld
the som ännu icke haffue vthgiorde så mykit som i för:de Su
derköping samtyckt bleff / måge ännu när the haffue the
råd och ämpne til / then vthgöre / och the andre som theres
vthgiffuit haffue / bliffue här effter för samme hielp til Bru
derskatten frije och förskonede / och andre Rijskens drägelis
ge medel / medh Rijskens Råd; Råd och Ständernes sams
tycke i then staden vpfundne / så wäl til samme Brudeskatt
som til flere Furstelige Personer / som något medh rätte här
aff Rijsket haffue at kräfte.

Til thet Fierde / effter R: M: wår Elskelige käre
Herbroders och alles wåre nådige Herres närwarelse här i
Rijsket på thenne widh synnerligen och storligen behöffues /
både til at fülle och förekomme then orede i Rijsket vpkoms
men är / och eliest theite sin Arffkonungerike medh sin
Konungzlige närwarelse effter sin Gedz och försäkringz ly
delse sielff at regere och förestå. Therefore haffuer os huz
aff nödden ware / at een myndigh och anscende Legation
måtte til R: M: medh thet förste offerdet bliffue / medh
thun

pore adornetur, cum humili atq; obsequenti petitione, vt
R: E: M: quò prius eò melius, & quàm celerrimè
R: E: M: conditiones ferent, ad hæreditarium suum hoc
Regnum, Rex mitis & pacificus reuertatur, quemadmo-
dum & R: E: M: Regio suo iuramento pollicita est &
condixit, & omnes fideles Reg: Maiest: subditi de R:
M: sibi met certissimè pollicentur atq; persuadent; Quin-
imò hi qui ad S: R: M: fratrem nostrum dilectissimum
& Regem atq; Dominum nostrum clementiss: ablegabun-
tur, ea in mandatis habere possunt negotia, apud S: R:
M: expediendi, quæ in hoc Conuentu comprehensa nos-
bisc; sunt prælecta. Cumq; Generosis Dominis, Regni Sec-
natoribus, Regni negotia optimè sint cognita, idcirco nos-
bis consultissimum atq; vtilissimum est visum, vt ex ipso-
rum statu, hanc Legationem & negotia apud S: R: M:
exequenda, in sese suscipiant. Quamobrem etiam cle-
menter petimus, & nos reliqui amicè fideliter & diligen-
ter suademus & adhortamur, vt cum eiusmodi Legatio-
diuturnam cunctationem non admittat. Itaq; ij, primo
quoquo tempore & tardissimè intra hebdomadas ab hinc
sex, Illustrissimum Principem CAROLVM vel ipsi pro-
prijs personis conueniant, vel ipsorum mentem & declar-
ationem literis exponant, si quid habent vel non habent,
quod in hisce quæ hic conclusa sunt, cum ratione deside-
rent; Et si nihil vt speramus, quod inferant, inuenient,
tùm demum sese & apud Principem Illustrissimum & a-
pud reliquos Regni Ordines declarent, & cum illis cons-
sentiant, Præcipuè verò cum Illustrissimo Principe, de
præfata Legatione ad S: R: M: fratrem nostrum carissis-
simum, Regemq; & Dominum nostrum clementissimum in
Poloniam

then vdmuete och vnderdånige begären / at H: K: M: so
förr iu bätter och thet snarest H: K: M: mögeligit och
lågeligit kan ware / wille begiffue sigh hit til sitt Arffkonun-
ge Riike igen / en mild och trygger Konung / Eåsom H:
K: M: i sin Konungzlige Sedh / löffuet och tillsagdt haff-
uer / och H: K: M: s trogne vundersäter alle / sigh til H:
K: M: wissertligen försce och förläte wele / thet medh tå
the som til högbr: K: M: wår Elskelige kære Herbroder
och nådige Herre / afferdede bliffue / kunne haffue besalning
om the åhrender hoos H: K: M: at förhandle / som här
åre försattede / och of förelåfne bleffne. Och effter the gode
Herrer Riikkens Rådhy alrabäst om Riikkens handlinger
wetterligit år. Så haffuer of och alle hys rådeligit och
nyttigt ware / at någre aff theres medel måtte tage sigh så
dan Legation och wårff upp / hoos K: M: at förrätte:
Hwarföre ock wår nådige begären och alles wåre trogne/
wentlige och flitige rådhy och förmaning år / at allthenstund
medh sådanne reeser och wårff ingen lång drogzmål ware
wil / thet the förthenfskuld medh thet alraförste / och iu allerse-
nest innan Sex wekor tijdh här effter / weele antingen pers-
sonligen besökie H: S: N: Herligh CARL / eller ock
schriffteligen giffue theres meening och förklarung tillenne/
om the emoot thet som här beslwtet år / någre skälige insa-
ger haffue kunne / eller ey: Och hwar the som of förhoppes/
icke haffue thet emoot någet at förebåre / at the tå både hoos
H: S: N: och the andre Riikkens Ständer sigh vchtrone-
teligen förklare och föreene weele / förnåmbligen medh H:
S: N: sigh samsättie om thenne Legation / som förb: t år/
at til K: M: H: S: N: des Elskelige kære Herbroder
E och al

Pofoniam adornanda transigant ; Inter femetipfos etiam
concludant, quot, fiue vnum fiue plures, & quosnam ex
ipforum ordine ad hanc Legationem maxime idoneos exi-
ftiment, qui Regni negotia quam optime tum calleant tum
expedire poffint; Nec non quid confultiffimum appareat,
vt apud S: R: M: vterius pertractetur, quam propofita
iam nobis Instructio complectitur. De hisce cum Illustris-
fimo Principe conueniant, tum præterea cum ipfo sese ve-
niant, & cum consilijs tum factis in S: R: M: & patriæ
commodum, Illustrissimo Principi in posterum affistant,
ne Regni negotia ipforum culpa vel negligantur vel inter-
mittantur, dummodò apud Regni Ordines & velint &
poffint esse excusati.

Quintò, Illustrissimus Princeps & Dominus, Dux
CAROLVS &c. vt prius ita & nunc, exposuit, quæ nam
grauamina, S: R: M: Domino nostro clementissimo
absente, ipsum in Regni administratione impediunt, sin-
gulariter confusiones in plerisque Regni Prouincijs intro-
ductæ. Quapropter Illustrissimus Princeps proxime elap-
fo Octobris mense, Stokholmia, coram Regni Senatori-
bus & Ordinibus tunc præsentibus, causam in hunc vsq;
Conuentum distulit. Insuper ex S: R: M: fratris nostri
carissimi, Regisque & Domini nostri clementissimi literis,
per omnes Regni Prouincias disseminatis, cognouimus,
R: M: Regni Senatoribus, huius Regni administrationem
concredidisse. Verumenimvero, cum Illustris-
simus Princeps CAROLVS, Domiuus noster clementis-
simus hæreditarius sit Regni Princeps, tum illa Regia ex
familiâ præcipuus, qui ad eam ætatem & prudentiam de-
uenerit, vt Regni gubernationi præesse possit, Quem etiam
am Re

och alles wære nådige Herre och Konung / til Polen / skal
offerder bliffue : Så måge the och sielffue förecne sigh/
hwilke aff theres medel som them synes til samme Legation
tienstligest ware at bruke / en heller flere / then Rijksens saker
bäst wæet och vthrette kan / och hwadh som rådeligen synes
hoos H:K: M: at förhandla / yttermeere än vthi then Ins-
truction of år föreläsen bleffuen / försett år / ther om må-
ge the sigh och medh H: S: N: förecne / så och elliest samfats-
ue och medh rådh och Dåd til högb: te K: M: s och Faders-
neslandens bästa H: S: N: här effter biståndige ware /
at Rijksens saker egenom theres wällende icke måge försu-
mede och tillbaka satte warde / så framt the för Rijksens
Ständer / kunne och måge vefsectede ware.

Til thei Fempte / s: haffuer högb: te Högborne Furste
och Herre Hertigh CARL etc. så nw som tilförende latet
förstå then beswaring H: S: N: haffuer / at stå thenne
Rijks Regering före / i H: K: M: s wår nådige Herris
fråware / serdeles för the ordninger mest i alle Landzänder
här i Rijket vpkompne äre / Hwat före H: S: N: vthi sidst
förlidne Octobris Månat vthi Stockholm för Rijksens
Råd och the Ständer ther rå tilstådes wore / haffuer the
vpskutt / til thei Samqwembd som här nw kunne församba-
lat bliffue. Så förnimme wit aff högb: te K: M: s wår
Elskelige färe Herbroders och Allernådige Herres bress /
som här i Rijket vthi alle Landzänder vthgångne äre / at
högb: te K: M: haffuer betrodit Rijksens Rådhem thenne
Rijks Regering: Men allehensfund S: N: Hertig CARL
wår nådige Herre / är en Rijks Arffurste och then förnåm-
ste här vthi Rijket vthaff then Konunglige slecht / som til år

am Regni commoda scire & procurare oportet, Perinde
ve Illustrissimus Princeps iuxta hereditariae successionis
unionem, principatissimus est, qui in Reg: Maiest: libe-
rorum, eiusq; fratris pupillari aetate, Regnum gubernet.
Adhuc S: R: M: propria persona, in Regia sua coro-
natione, Vpsaliae, astipulata est, sese cum Illustris: Prin-
cipis & Regni Consiliatorum consilijs, huius Regni gu-
bernationi praefuturum. Itaq; neminem vel supra vel iux-
ta Illustrissimum Principem, ad Regnum gubernandum
admitti vel concedi oportet, Nec nos quencquam idone-
um agnoscimus, qui in S: R: M: absentia, Illustrissimo
Principi praeponatur, vel cui nos aliquam obedientiam
praestare velimus vel possimus. Quid quod multorum ad-
ministratio raro succedit vel diuturna esse consuevit, ut
tum nostris ex Chronicis, tum ex aliorum historijs non mi-
nus quam ex quotidiana experientia est manifestum. Quam-
obrem, vniuersi huius Regni Ordines, in peractis Comi-
tibus Sudercopensibus, ab Illustrissimo Principe humiliter
petierunt & rogarunt, eis concederent, vt ipse Prorex
S: R: M: absente, Regnum administraret: Etenim vt
leges Sueticae praescribunt, ne plures simul Reges sed vni-
cus tantum in Suecia regnet: Ita non fas est, vt plures
quam vnus, in Regis loco, regimini praest, idq; secundum
Senatorum consilia, leges Sueticas, R: M: iuramentum
& cautionem, gubernet. Idcirco & nos qui hisce in Co-
mitibus praesentes fuimus, Illustris: Principem vnanimiter
rogauimus, vt ipse quemadmodum hactenus, ita in poste-
rum Regni gubernationem sustineret, donec R: M: fas-
cultas daretur in Regnum reuertendi. Et quidem secun-
dum

och förstånd kommen är / at kunne stå Rijsens Regering
 före / hwilken ock Rijsens bästa wette och wärde bör / Så
 som H : S : N : effter Arfföreningen thet til then förnäm-
 ste år / i högb : te R : M : s wår Allernådige Herres vns-
 ge barns och broders omyndige åhr. Vthöfuer thet / så haffa
 uer högb : te R : M : sielff personligen vthi sin Konungzli-
 ge Eröning i Upsala läffuet / sigh weele medh H : S : N :
 och Rijsens Rådz Råd / thenne Rijsz Regering förestå /
 Så bör ock ingen hwarken för eller brede widh H : S : N :
 thet til satt och betrodt ware : Ey heller weele wij kenne nå-
 gen god som thet til för H : S : N : framhaffues skal / vthi
 Konungens fråwaru / then wij någon hörsamheet bewisse
 weele heller kunne. Thet til medh så plåger ock manges
 Regering siellen lyckas / heller länge beständig och eenigh
 ware / såsom både wåre egne Chroniker och fremmende Hi-
 storier / så wåt som daghelig försarenheet thet nogsampe
 vthwiffer. Hwarföre ock menige Rijsens Seänder vpå
 förre håldne Rijszdagh vthi Suderköping ödmiukeligen /
 både begårede och betrodde H : S : N : för Rijsens Föres-
 ståndere til Regeringen i högb : te R : M : s fråwaru : Ey
 såsom Sweriges Lagh förmå / at ey flere än en Konung
 må i Swerige regere / så bör ey heller flere än en i Konung-
 gens stadh Regeringen medh Rijsens Rådz Råd / effter
 Sweriges Lagh och R : M : s Eedh och försäkring förestå.
 Haffue förthen skuld wij som nro på thenne här Rijszdagh
 haffue tilstådes warit / samhelligen begåret / at H : S : N :
 wille så här effter som tilförende / bliffue thet widh / til thet
 högb : te Kong : Walest : kunne ware läghligit sielff at kom-
 me hift i Rijsket igen / Hwilken ock nro på wår endrechtelige /

dum vnanimem ac diligentem hanc petitionem nostram Illustrissimus Princeps pollicitus est nobisq; affirmavit, sese ex Regni Senatorum consilijs, in Reg: Maiest: & Regni commodum, ea diligentia atq; sollicitudine id executurum, quod etiam Illustris: Princeps quantum nobis est cognitum, fideliter haecenus praestitit, ita vt eius Celsitudo coram DEO omnipotenti, S: R: M: & honestis omnibus securè rationem possit reddere. Quapropter Illustris: Principi humiliter gratias agimus, & vicissim promittimus nos R: M: absente, in E: M: utilitatem & commodum, Illustrissimo Principi omnem competentem obedientiam, fidelitatem & beneuolum obsequium praestituros, nec non Cels: E: mandata & iussa in R: M: & patriæ utilitatem atq; emolumentum obsequenter & fideliter executuros. Quocircà ea quæ Regni negotia concernunt & alicuius sunt momenti, quæ R: M: hoc in Sueciæ Regno vult expedita & executi, ea præ reliquis omnibus Illustrissimo Principi ex Regni Senatus consilijs expedienda, per literas committantur, secus si contigerit, eiusmodi mandata viribus carent, quicumq; ea fuerit consuetus, de Regni negotijs solitario consilio exequendis priusquàm Illustris: Principis sententiam requisierit.

Sextò, quoniam (proh dolor) de tumultibus & concursibus in Finlandiâ inter milites & promiscuam plebem concitatis resciuimus, quæ inde originem contraxerunt, quod subditi ex maximis & intolerabilibus hybernis, com meatuum contributionibus, hospitem frequentia, & reliquis à Domino Nicolao Flemmingio iniunctis oneribus, ad eam sunt inopiam redacti, vt prorsus nihil
reliquum

flittige begäran thet läffuet och tillsagde haffuer / medh sådana
ne flit och åhoge göre weele / medh Rijsens Råd; Råd;/
högb:te R: M: och Riket til gagn och gode / thet H: S:
N: och här til / så mykit och wetherligt är / troligen gjorde
haffuer / som H: S: N: thet för Gudh Alzmechtigh / hög-
bemålte Kong: Maiest: och sedhan hwar åh: ligh Man/
tryggeligen til swars ware kan: Ther wij H: S: N: ods-
miukeligen för betacke / och läffue förthensfuld ther emoot/
at wij til högb:te R: M: s gagn och bäste / weele bewis-
se H: S: N: all tilbörlich lydno / reträdighets / troheet och
welwillig tienst / och H: S: N: des budh och befallning / til
H: R: M: s och Sädhermeslandens gagn och bäste / hör-
sammeligen och troligen efterkomme. Hwarföre skal och
alt thet som Kezernens saker widhkommer / och merckeligit
är / och H: R: M: wil haffue bestält och vthrettet här i
Swerige / högb:te H: S: N: medh Rijsens Råd; Råd;
at beställe fram för någon annen tilstriffues / Doch ther an-
norlunde skedde / haffue ingen macht / ehoo then helst är
som sådanne befallningar bekommer / aff censkyldt betänckien-
de något ther om at beställe / förr än han sigh hoos högb: te
S: N: förspott haffuer.

Til thet Stette / effter wij (Gudh bäctre) förnumt
mit haffue / om thet buller och vpror som sigh i Sinland up-
pet haffuer / emell an Krigzfolcket och then menige Almoga/
hwilket sigh therwthaff haffuer förorsaket / at vnderfäterne
egenom thet stoore och odrågelige Bärjeläger / Gårder/
Gästning och annet som Her Claus Flemming them vpå-
lagdt haffuer / äre så vtharmede blesne / at the stett intet
haffue

reliquum habuerint. Etenim milites non solum vitulas & sues, & reliqua quibus rustici in sui, conjugis & liberorum sustentationem indigebant, sed & ipsorum corporibus vestimenta, & quicquid vsquam possiderunt ipsis abripuerant, ita ut valde multi scipione ac perâ ascitis, victum mendicando quarere sint coacti, plures fame & inedia interierint, vnde sunt compulsi sese à vi & iniuriâ defendere, cum à militibus harum exactionum causâ sunt obruti. Quæ confratrum nostrorum calamitas nobis certè valde fuit cordi, ipsos nimirum bello intestino & sanguinis profusione, semet mutuo desolari, de quo iustâ etiam commiseratione sumus affecti. Neq; tamen ad hæc auertenda, meliores vias & mediâ vidimus, quam ut aliquot viri boni illuc amendantur, qui vtriq; parti seueriter præcipiant atq; demandent, ut depositis armis pacificè sese contineant, & si alterutra pars quicquam habuerit, de quo aduersus reliquam conqueri velit, posse inter ipsos omnia legitimè discindi & dirimi: Tum hi quoq; qui ad S: R: M: ablegabuntur in mandatis habeant, cum S: R: M: obsequenter atq; diligenter pertractandi, ut E: R: M: hæc perturbationes & Prouinciarum deuastationes, suâ Regiâ potentiâ amoliatur. Si verò à fide dignis & certis internuncijs compertum fuerit, hosce concitatos tumultus non cessare, sed magis magisq; adaugeri, neq; consilijs & admonitionibus quicquam expediri, ut tum demum secundum R: M: iusiurandum & Sudercopenses Constitutiones procedatur, ad quorum executionem nos pro facultatibus nostris, concorditer suppetias laturi sumus, ut eiusmodi Regni damna legitimè auertantur.

Postremò,

Haffue haffte igen. Ty Krigzfolket haffue icke allenest tagit
 Koo och Soo/och hwadh Bonden skulle haffue til sitt och sin
 hustru och barns uppehälle / vthan kläden aff kroppen / och
 thet rende Bonden haffuer ätt / at många haffue gådt medh
 kläp och staff at tiggie sigh til föddho / många hundrede äre ock
 thesfore egenom hunger och swält döde bleffne / hwarfore the
 nödhrengde haffue warit / at frije sigh för wäld och orätt /
 när the aff Krigzfolket för sådanne pålager äre bleffne öf-
 uerfalne. Hwilken wäre medhbröders jemner / oß fast haff-
 uer gådt til hiertet / at the medh inbördes kriggh och blodz rth-
 giutelse / sigh sielffue förhärge stole: Thersfore wil ock ett til-
 börligit medhblifdende medh them haffue / och see förthen skuld
 på thenne tijdh til at affwärie / icke bättre vthwäger och mei-
 del / än at någre gode Män måtte dnt öffuer afferdede bliff-
 ue / som medh affsuare blude och tillsäue beage Parterne at
 leggie nidh wapn och wärie / och sigh fridligen förhålle:
 Och hwar någon parten haffuer sigh emoot then andre at
 beklage / så kan all ting laghlygen them emellan slitet och äs-
 skide bliffue: Kunne ock the Sendebudh som til högb: te
 K: M: warde förskickede / ibland annet haffue i befallning/
 medh högb: te K: M: vnderdånigen och fliteligen til at för-
 handle / at H: K: M: sådanne oreede och Landzförderff
 vthaff Konunglige macht affstaffe wille. Men om man
 aff sauferdig wils berättelse kan förnimme / at thet upwäck-
 te buller i midler tijdh icke återwender / vthan meer och meer
 tillwäxer / och rådgh och förmaning intet hielpe kan / at så eff-
 ter Konungens Eedh / Suderköpingz Beslwt / i then saken
 må handlet bliffue / thet til wil sampuligen förhielpe wecle /
 effter wår ytterste förnögenheet / sådant tilbörligen at aff-
 staffe.

Postremò , quanquam clementissimus Princeps & Dominus, D: CAROLVS &c. media excogitavit, quibus promiscua multitudo mitigationem & liberationem sentiret plurimarum vecturarum , quibus hactenus fuerat onerata, maxime ab illis, qui testimonia & ius liberas vectiones exigendi, prorsus nullum habuerunt; nimirum ut in hunc finem, ij, qui in Regni, alijsq; necessarijs negotijs emitterentur, certa com meatus insignia adferrent, de tot equis ad discendis quot indigerent. Veruntamen cum hac insignia in multiplicem ab usum de uenerint, hoc nempe modo, quod plurimi insignia quot & qualia voluerunt, confiseci procurauerunt. Itaq; iam edictum & conclusum est, ut vnà cum eiusmodi vectonum insignijs, viatorix Illustris; Principis litera adiungentur, quibus significabitur, quot equos singuli per hæc insignia exigere debeant. quoad generaliter ab Illustris; Principe & Regni Ordinibus, delib eratum fuerit, quomodo ordinatissime atq; tolerabilissime, in celeberrimo hoc Regno, æquè ac in reliquis bene ordinatis Regnis, hæc vecturæ procedant. Ita ut subditi & eorum & publicam vtilitatem fuisse quæ sitam inueniant. Quicumq; verò plures equos quàm eius testimonia perhibent, exigere ausus fuerit, iuste puniatur; atq; hoc ipso nomine, Schultetis in reliquis, tam generalioribus quàm specialioribus harum vectonum officarijs, defensorix iam literæ communicabuntur, ne quisquam præsumat quemquam ad vchendum cogere vel compellere; & si exigere non reueriti fuerint, nemò tamen ad eos testimonia destitutes, quoquam vchendos, sit obligatus.

Deniq;

Til thet ytterste / ändoch wår nådige Furste och
Herre Hertigh C A N E etc. haffuer betänckt the medel/
at på thet menige Almogen måtte bliffue lifade och förskos
nede för the många Skusferder / som the tilförende haffue
warit betungede medh / och mest vthaff them / som slett us
gen beskeed haffue / någon fordenstap at bekomme / At the
förthenstuld som vthi Rijsens och andre nådige saker förs
skickede bliffue / måtte haffue wisse Postwapner / på så måns
ge Hester som the behöffue kunne. Wien allthenstund jams
me Postwapner äre mykit bleffne misbrukede / i så måtte/
at många haffue sielssue lattit göre sikh sådanne Postwaps
ner som them haffuer hyns. Therefore är nw aff H: S: N:
samptwilt / at medh Postwapner skal ock giffues H: S: N:
Pass / vthi hwilket skal förmålt warde / huru många Hester
som hwar och en på Postwapnet anamme skal / in til thes at
ett allimenneligit Beslwt aff H: S: N: och Rijsens Ståns
der warder betänckt / huru skickeligest och lågeligest i thette
lässige Konungeriket må tilgå / så wål som i andre wålbes
stelte Land och Konungeriker / så at vnderfäterne måtte bes
finne / at theres och menige Mans bästa må sökt warde.
Och hwilken som drifter sikh fleere Hester anamme än han
haffuer beskeed vpå / then skal ock tilböriligen straffet warde:
Och skole förthenstuld Ländz och Stårdingmän bekomme
Sörswarelse breff / at ingen skal fördrifte sikh til / at truge
och twinge sikh någre Hester til / Och om någon sådant
fräste wil / skole the icke ware förplichtede / någrom fordens
skap vthan beskeed bekomme late.

Denique cum in hisce, ut præmonitum est, nihil noui
concluserimus, ita ut qui absunt, nihil, ut speramus, bona
ratione obijcere vel inferre possint. Idcirco eos qui non
comparuerunt, quod tamen factum oportuit, hisce cle
menter suasos & adhortatos, nec non diligenter, peraman
ter atq; officiosè rogatos volumus, ne ab hac Vnionē se
metipso seporent & seuellant; sed potius unā nobiscum
in hac sint conformes atq; consentientes. Et ne quis
quā prætendat, sibi non fuisse liberum & condonatum
æquas suas rationes adducere: Ideo consentimus, ut
quotquot Sudercopensis Constitutionibus non dum as
sensierunt, neq; hactenus sese declararunt, an in ijs nobis
scum, nec ne, consentire velint, sed eorum nonnulli contra
quā maturis prius consilijs asseuerarunt atq; conclusere
runt, iam factis delinquant; tum quotquot hæc Consti
tutiones competenti loco non habuerunt, vel tandem ad
hæc Comitā non deuenierunt, sese apud Illustris: Princ
pem CAROLVM, D: nostrum clementis: quā
primum, aut quā lentissimè intra septimanas sex decla
rent, vtrum in ijs, quæ hinc conclusa sunt idem nobiscum
faciant, nec ne, vel quas legitimas obiectiones in medium
asserre possint: Porro hisce conclusimus, ut si quidam re
periantur, qui idem nobiscum facere recusent, in ijs quæ
ad S: R: M: & patriæ emolumentum pertinent, tam in
ijs quæ Sudercopiæ vnanimiter & liberè sunt transacta,
approbata & conclusa, quā quæ illinc sunt hinc repetita,
neq; intra prædictas septimanas sex sese declarauerint (ex
ceptis tamen ijs Prouincijs, quæ ab hinc longius sunt sit
ta, quā ut interea id exequi valeant, quæ tamen deinceps
prima occasione, rationibus causæ satisfaciendis
præstas

Så effter wij nu/ som förre tilkenne giffult är / här
 vthinnan inett nytt beslwtet haffue / så at the som nu frå
 wärende äre/ kunne något medh skäl här emoot säne / eller
 haffue til at förbäre/ som os förhoppes. Thersöre weele wij
 them som hit icke komne äre/ thet doch medh rätte hade bore
 fte / haffuer nådeligen rådh och förmanet / så ock fliteligen/
 wenligen / och tienswilligen bedet och begäret / at the sigh
 ifrå thenne Förening icke söndre eller affskille/ vthan sampe
 medh os ther vthinnan eenige och samhellige bliffue weele.
 Doch på thet at icke någon må haffue til at förbäre thet ho
 nom icke må ware frijt effterlätit sine skälige insager tilken
 ne giffue : Så haffue wij här medh så warit öffuereens / at
 alle the som Suderlöpingz Bestwe ännu icke samtycke
 haffue / heller sigh förklaret / om the thet til weele samtycke
 heller ey / vthan ett part handle emoot thet som tilförende
 medh tidigt rådh haffuer samtyckt och beslwtet warit / så
 som ock icke heller the öffuer hållet / icke heller til thenne
 håldne Riksdagh komne äre/ måge hoos högb:te wår nåd
 ge Furste och Herre Hertigh CARL etc. sigh förklare medh
 thet alraförste / heller allerseneste innan Sex wekor effter
 thenne tidh / hwadh heller the medh os vthi thet som nu bes
 lwtet är / weele göre ett eller ey / heller hwadh skälige gen
 sager the haffue här emoot at förbäre. Wij haffue ock så
 här medh beslwtet / at hwar någre finnes som icke weele gö
 re ett medh os / vthi thet som til högb:te R: M: s och S:
 derneolandsens bäste länder / både thet sem vthi Suderlö
 ping eenhelligen och frijwilligen gjorde / samtyckt och beslw
 tet / och nu här på thenne tidh vprettet är / och sigh thet vpå
 innan förb:te Sex wekors tidh icke förklare / vndantagens
 des the Landzänder som så långt afflegne äre / at the thet in

præstabunt) illos iuxta Sudercopenses Constitutiones, pro
inquietis & abscisis Regni membris reputabimus: Quos
itidem Illustris; Princeps D: noster clementis; acces
dentibus Regni Senatorum consilijs & reliquorum Ordinis
auxilijs, post sufficientem informationem & adhortationem,
potestatem habebit iuste puniendi, ne Regnum ab eiusmodi
discordia detrimentum capiat. Et si qui à tranfactis deficient
vel nobiscum non consentient, verum ob gratiam potentum,
affinitatem, cognationem, fauorem, amicitias, vel alias
quascunq; causas, cuiuscunq; nominis fuerint, sese à nobis
abalienauerint, aut ministros se horum præbuerint,
aduersum hæc occultè vel manifestè quicquam designandi;
nos vicissim omnes, non reueriti cuius sint eminentiæ
vel conditionis, pro vniuersis facultatibus nostris,
persequendi erimus adiutores. Quod si verò quidam
superiores vel inferiores extiterint, qui vllum à nobis,
hunc Conuentum visitantibus, eiusq; acta approbantibus
vel approbaturis, quocunq; modo odisse & persequi
aggredientur; Nos econtrà vnitos atq; obligatos volumus,
vt singuli pro vniuersis, & pro singulis vniuersis, tum
præsenti tum subsequenti temporibus, ea tueamur, neq;
committamus, vt vlli nostrum vis atq; iniuria inferatur,
sed pro causa & nobis inuicem, & vitam & fortunas
omnes in discrimen collocabimus. Neq; tamen ita, vt
conspiremus vel nos obligemus contrà eam fidelitatem,
quam superiori nostro magistratui nos debere, coniunctim
confitemur, vel contrà eam concordiam, quam inuicem
alter alteri legum & iusticiæ nomine, colligati sumus: Sed
ut id, quod consentientibus & maturis consilijs & delibe
rationis

nan för de lidh icke göra kunne / hwilke doch sedhan medh
förste lägenheet thet göra möge / medh sådanne skäl som til
saken fullest göre / Them weele wij effter för:de Sudertörs
pingz Beslut / achte och hålle för Rijsens orelige och affson-
drede lemner / hwilke ock höb:re wår nådige Furste Hertigh
CARL etc. medh Rijsens Råd: Råd: och menige Ståns
dernes tilhielp / effter noglam underwisning och förmaning /
macht haffue skal / tilbörliken at straffe laie / På thet at Rijs
ket icke ytterligere skade aff sådanne oeenigheet tage skal. Och
alle the som thet isrä affallendes eller ock thet til icke sams
tyckendes warde / vthan för Herre gunst / Swägerkap /
Frändskap. willie eller wenskap / eller andre orsaker / ehwad
namn the helst haffue kunne / eller ock sigh thet til bruke la-
te / här emoot at handle eller göra / hemligen eller oppenbar-
ligen / icke achtendes i hwad: stånd och lägenheet the ware
kunne / Them weele wij effter wår ytterste förmodenheet
hiepe til at försölte. Thet ock någre kunne finnes / högre
eller lägre / som weele vthi någre måtte hate eller försölte
någen aff oss / som thenne Samqwembd besökt / och then
bewilget och samprökt haffue / eller samprökt es warde:
Lå weele wij oss samptligen föreenet och förbundet haffue /
At wij alle för en och en för alle / sådant både nu och iul-
kommende tyder försware weele / och icke tillstädie / at nå-
grom wård eller försölicke thet emoot skal tilfoget warde /
vthan medh hwat andre rplatt haffue luff och all wår förs-
modenheet: Doch icke här medh conspirere eller göra nå-
gen förbindelse emoot then troheet som wij samptligen emoot
wår höge Öffuert:er skyllige och plichtige äre / eller then oco-
nigheet wij hwar andre på Lagh och Rätts:ens wågne
medh förbundne äre. vthan på thet at hwad som medh toms
helligs

rationibus compositum est & conclusum, firmiter & irrevocabiliter servetur & adimpleatur.

Quod autem hanc Unionem & reliqua modò enumerata liberè & non coactè transegerimus atq; approbaverimus, tam Reg: Maiest: dilectis: nostro fratri & omnium nostrum Regi & Domino, quàm patriæ & fidelibus eius subditis in utilitatem, emolumentum, prosperitatem atq; successum, & tùm huius tùm Sudercopensis Conventus constitutiones in omnibus earum punctis, ut in litera & verbis sonant, sine vlla glossa aut perversa interpretatione inuiolatè servare & exequi velimus, Nos universi tùm proprijs tùm civitatum & territoriorum sigillis, hæc subscripsimus atq; subscripsimus. Arbogix s. Martij,
Anno &c. 1597.

helligt och tidsigt rådh och förbetenckende samfatt och beslew-
tet år / må fast och oryggeligen hållet och fullbordet warde.

At wij thenne Förening och annat meer som förb: t
är / friwilligen / onödde och otwingede gjorde och samtycke
haffue / R: M: vår Elskelige käre Herbroder / och alles wär
nådige Konung och Herre / Så ock Häderneslandet och
thes trogne vundersäter til gagn och gode / wälferd och bästa /
och then sampe Suderköpingz Beslwe vthi alle sine Puncter
som the vthi Bookstafuen och ordet lyde / vthan någon
glosse och wrång vthtydning / obräkligen hålle och fullborde
weele / haffue wij samptligen medh wære egne / Så
ock Städernes och Häredens Insegel här
vnder förseglet och vunderskriffuit / etc.

Aff Arboga / then 5. Martij /

Åhr etc. 1597.

STOKHOLMIÆ
APVD ANDREAM
GVITERVVITZ.

ANNO M. D. XCVII.

